

UVOD

1. PRED.:

- **os. + trgi + posli + vred. papirji**
- korporac. pr. + pr. konk.
- **os. gos. pr.:** status. + korpor. pr. + pr. dr.

2. ZG.:

- najprej ožje- iz **civ.:** premož. + os. odnos med posam. → toga pravila
- **dualizem:** za pogod. med gos. subj. potrebna 2. prav. kot za negos. subj.:
 - o **spodbujati** gos. + hitro delovanje- **preprosto**
 - o civ. določbe niso dovolj **elastične** + ne urejajo **pr. os.**
- **Lex mercatoria**- pr. trgovcev: razvili trgovci sami- samo za trg. → predhodnik EU pr. (ni postavila avtoriteta + neprimerno za netrg., ker ni stabilno)
 - o **sofisticirano/** zapleteno: morali dobro poznati
 - o **stalno Δ:** prilagajanje gos. razvoju + potrebam
 - o velja **povsod enako** za vse: nacion. sist.
- 17.st.: oblikovanje **nacion. drž.**- nacion. pr.= civ. + gos. pr. (delno lex mercatoria)
 - o **german.-roman.** sist.: kodifikacije → propad lex merc., ker ni povsod enako + se ne more hitro Δ → možnost gos. blokad + carin...
 - o **common law:** nadaljevanje lex mercat.
- **skupni sist. gos. EU:** ESOJ + EGS → ZGD= naš zak. prilagojen pravilom 14 direktiv EU- harmonizacija (ne unifikacija)

1. KONK. PR.

- **cilj dr.:** dosegati dobiček → tekmovanje med dr.
- **cilj konk. pr.:** korist potroš. + konk. → jav. pr.
- **konk.:** podj. prilagajajo trž. razm. (Δ parametrov) → zaželeno stanje na trgu = optimalna (ne absol.) + učinkovita (ne ideal.)
konk.:
 - o **dovoljeni odkloni** od čiste konk.
 - o določena st. konc. = **naravno ravnotežje**

1. ZAK.:

- o **ZPOmK** (2 noveli): ureja omejitve + ukrepe → uporaba za podj. (tudi drž.-oblastna omej. konk.) → uporaba tudi za kršitve 81. + 82. čl. Pogod. o ES
- o **ZVK:** prepoveduje dejanja
- **veljava:** za vse, ki povzročajo učinke v Slo (ni nujno na celem ozemlju)
 - o pr. + fiz. **os., ki gos. dejav.**
 - o ozemlje **RS** + gospod. subj., ki **preko Slo** trga svojo dejav. → tudi trg **EU**
- **varstvo konk.:**
 - o **UVK:** vodi post. paralelno (nacion. + komunitarno)
 - o **odškod.** varstvo (zas.pr.)
- sist. **general. klavzula** = navaja el.
 - **primarni** (Slo): dejavnosti še eksemplif. naštete (zlasti)
 - **subsid.:** navedena dejanja → poleg tega še general. klavzula
 - o **enumeracija dejanj:** ne taksat., ker trž. odnosi hitro Δ → zato eksem.
 - o doktrina **passing off:** kazuistično obravnavanje dejanj, ki ogrožajo konk.
- izvajanje **uredb Sveta EU:** neposr. učinek + primarna veljava
 - o Uredba o **izvajanju pravil konk.**
 - o Uredba o **nadzoru konc.** podj.
 - 1. = ustanovitev EGS: za nastanek skupnega trga - 4 svoboščine
 - 2. = enotna konk. pravila: konc. se pojavijo kasneje
 - 4. = jav. monopol
 - 5. = drž. pomoči: kakršnakoli pomoč iz drž. proračuna, ki lahko ogrozi konk.

- 6.= dumping: zun.trg. eko pol.
- 7.= pr. zatiranja neloj. konk.

2. POJMI (3.čl.)

- **gos. dejav:** vsaka dejav. na plačilnem trgu
- **upoštevni trg:** prostor kjer ponudniki tekmujejo s prod. za naklonjenost potroš.
 - o **proiz./ storitveni.:** prod. morajo biti **substituti** (zamenljivost glede na last. + uporabo + ceno)- SSNIP test= majna, vendar kljub vsemu občutna in nepovratna Δ cene
 - o **geogr.** → pomen topografije (znač. posam. območja)
 - kjer **podj. konkurirajo** pri prodaji + nakupu
 - **homogeni pog.** konk.
 - **2. pog.** konk. **kot na sosednjem** območju
 - o **čas.:** obdobje v katerem pride do omejitev konk.
- **tržna moč**= tržni delež: % prod. na upoštevem trgu
- **letni promet:** dohodki podj ustvarjeni v posl. letu (tudi s trg.)
 - **letni dobiček:** samo čisti prihodki od prodaje
 - o **v konc.:** letni promet vseh podj. brez prodaje med podj.
- **posl. skrivnost:** zaupni podatki znani omej. krogu os.- razkritje pomeni občutna škoda → določi dr. s prisilnim sklepom- dolž. varovanja

2.1 PODJ.: subj., ki opravlja gos. dejav.- ne glede na pr.organiz. obliko

- **podj. v skupini:**
 - o v **sporaz.** + **konc.**
 - o **gospodujoče** + **odv.** podj.:
 - več kot $\frac{1}{2}$ **kap.** + posl. deležev + **glas.** prav.
 - prav. **imenovati** + odpoklicati večino **čl. posl.** + **nadz. sveta**
 - prav. **voditi posle** na podlagi pr. posla (podj. pogod.)
- **širše kot dr. v gos. pr.** → vse instit., ki lahko vplivajo na konk.
 - o **pr.** (zas. + jav. + os. jav. pr., ki gos. dejav.) + **fiz. os.** (s.p.)
 - o **zadruga**
 - o **zbornice:** gos. inter. združenja- določajo pravila posl.

- **ne** uporaba zak. za dr.:
 - o tvorijo **1** isto **eko. enoto** (hčerinska dr., ki same ne odločajo na trgu) + pogod. med dr. hčerami
 - o **pogod.** + usklajena ravn. le **za notr. delovanje**
 - o delovne pogod. (ureja zak. o delov. razm.) → izjema (ZGD)= **individ. pogod. med člani upr. + nadz. svetom**
(poznajo posl. skrivnosti- nevarnost za konk.)
- **znač.:** dejav.= eko ^ komercial. aktivnosti + kult. ustanove ^ športna združ.
 - o **učinki v Slo** ^ EU (ne nujno sedež)
 - o **različni sist. v skupini**= 1 podj. (mati + hči= 1)
 - o dobiček + posredovanje blaga ni pog.
 - o jav. ^ zas.
 - o **ne:**
 - **sindikati** (razen, če opravlja gos. dejav.)
 - **zaposleni** + zastopniki (nimajo lastne volje)
 - o **ja:**
 - organiz. kot **samozaposlene os.** (Pogod. o ES)
 - tuje ^ region. **trg. organiz. + bančništvo + vladna agencija** (če sklep)

1.1 PR. OMEJ. KONK.

- **prepoved z zak.** → ni konk. → **ščitenje trga**
- **prepoved** sporaz., ki omej. konk. → zavirajo tekmovalnost + gos. razvoj
 - o že **namen** (ni nujno, da pride do omej.)
 - o **učinek**: vzročna zveza med omej. + sporaz.

1. OBLIKE OMEJ. KONK.: dog. o parametrih posl.

- **horizontalno**: dr. na **isti ravni** produkcije (potroš. brez možnosti izbire)
 - o **določanje proizvodnje + cene**
 - o **oviranje gos. razvoja**
- **vertikalno**: dr. **hierarh.** razporejene → omejevanje 1 str. (skupine str.) + učinki (za potroš. + razvoj...) + zagotavljanje nabave
 - o **distribuc. mreže**: sklenitev pogod. z vsemi dr. v drž. → distribuc. pogod.: zelo natančne + lahko za rezultat prizadevanja
 - določeni **pog. prodaje (+)**: zaht. po izobrazbi kadrov + servisi...
 - **ekskluzivna klavzula**:
 - **teritor.**: edini distributer te znamke v drž.
 - **sole**: prodaja 1 znamke
 - določena **min. cena**- vplivanje na prodajno ceno:
 - **max c.**: distributerji lahko tekmujejo med seboj → + za potroš.
 - **min c.**: ni tekmovanja med distributerji → - za potroš.
 - **najnižja priporočena c.**: lahko greš nižje, a tvegaš večje stroške v prih. → - za potroš.
 - o **licenčne pogod.**: ekskluziva za prodajanje le na 1 območju → +: razvoj trga +
 - o **pogod. o special.**: vsako podj. razvija svoj sklop potreben za enoten prod.- nižji stroški + special. + boljša tehnol. → ugodnosti potroš. + razdelitev trga
 - o **franšizne pogod.**: prav. do uporabe tuje znamke + prod. ... + obveznost kupovanja pri določenih dobaviteljih → razdelitev trga + maksimiz. doh.
- **konglomeratne/ diagonalne**: ni povečanje trž. moči
- **direkt.**: namen omej.
- **indirekt.**: omej. le posl.

2. OMEJ. RAVNANJA:

- **zlasti:**
 - o **določati** posl. **pog.** (nakupne ^ prodajne cene)
 - o **omej.** ^ nadz. **proiz.** + prodajo + tehn. **napredek** + naložbe: znižanje (maksimiz.) količine= rast cene- optimal. kombinacija → ni možnosti izbire
 - o **neenaki pog.** za sopogod. pri primerljivih poslih (konkurent na slabšem)- prednostne pogod. + rabati (popusti za trg. na debelo)
 - o **dodatne obv.** (neobičajne + ne v povezavi s pred. pogod.) za sklenitev pogod.
 - o **razdeliti trg** + vire nabave (le kartel): prepoved it čez mejo svojega trž. območja
- glede na **grožnjo konk.:**
 - o **omej. majhnega pomena** (pravilo de minimis): pokrivajo majhen del trga
 - sporaz. med podj., kjer **skupni trž. delež ne presega:**
 - podj. na **isti st. proiz.:** 10%
 - podj. na **različnih st. proiz.:** 15%
 - **mešani** horiz.-vertik. poraz.: 10%
 - **konk. omej. zaradi komulat. učinkov** (podobni sporaz. med 2. podj.):
 - *razdelitev kot zg. točka* – 5 %
 - čeprav **pragovi niso doseženi**
 - če je cilj **horiz. sporaz.:**
 - o določanje **cen**
 - o **omej. proiz.** + prodaje
 - o **razdelitev trga** + virov nabave
 - če je cilj **vertik. sporaz.:**
 - o **določanje cen** (maloprodajnih)
 - o **teritor. zaščita** udeležencem + 3. os.
 - o **hardcore omejitve:** vidne- ni težav z dok.
- **jav. podj.** (pošta + RTV): enako organiz. kot gos. dr. (hibridi) + drž. subvencije
 - o **prepoved subvencij** ostalih storitev (trž. dejav.)
 - o nujno **ločeno računovodstvo**

2.1 KARTEL (6. čl.= 81. čl. Pogod. o ES): prepovedani + Ø

- **cilj:** preprečevati + **omej.** + izkrivljati **konk.** v RS → ni nujen skupni namen
- dog. o **parametrih:**
 - o **cena**
 - o **rok** do katerega **ne** smeš **prodati** izdelka
 - o **izključitev konk.** med seboj
- **dovoljeni sporaz.:** varujejo dobrine pomembnejše od konk.
 - za **izboljšanje** proiz.
 - razdelitev dobrin- zagotavljati pravičen **delež koristi**
 - pospeševanje **razvoja**
- o **pog.-** ne smejo:
 - omejevati podj. **kjer ni nujno** za cilj
 - **omogočevati** podj. **izključitev konk.** glede znatnega dela prod.
- o **izjeme:**
 - **posam.:** določi UVK
 - **skupinske:** določene v zak. + Pogod. o ES + Vlada z uredbo (določila + pog., ki jih sporaz. mora + lahko + ne sme vsebovati) → UVK lahko odpravi izjemo (če ugotovi neskladnost)
- **oblike sporaz.:** sami po sebi pomenijo grožnjo konk. (ni treba dok. učinka)
 - o kartel. **sporaz.:** med podj. → gl.= namen str.
 - **sporaz.:** min 2 subj. z enako voljo (2str. dog.)
 - **dog.** + serija povezanih dog. + dog. med gospodi
 - moral. zaveza (**obljuba**) + dog. o sklenitvi pogod.
 - sporazum na **sestanku** (distributerji)
 - **pogod.:**
 - ustne + pisne
 - zapisane + **nepodpisane**
 - **neform.** pisne pogod.
 - **nezapisane + vedenje str.** kot, da bi bile podpisane
 - **sod.**

- o **poravnava**: medsebojno popuščanje- mirna rešitev spora pred sod. → sod. ne napiše izreka ampak dog. str.
- o **odločbe**: podreditev 1 str. 2. → kompleksno + trajajočo kršitev → presojanje vse skupaj
- **cirkularna pisma**: dog. o posl. → kdor prijavi je hkrati izdajanje posl. skrivnosti (kaz. pr.) + kršitev ČPS
- **spl. pog. posl.**: vsebina vnaprej pripravljena- gos. subj., ki pripravi (močnejši) + 2. str. → objavljeni (učinek samo, če jih 2. str. pozna) + sod. kontrola (če preveč nepravilni= Ø)
- pogod. sklenjena **pod pritiskom** (v gos. pr. ni sporaz., ker ni svobodne volje)
- **arbitražne** pogod.
- pogod., ki potekel rok + **še pr.eko. učinki**
- pogod. **za nedoločen čas + prenehale** veljati **zaradi odpovedi**
- o **sklepi podj. združenj**: združ. sprejema sklepe (ni sog. volj)- 1str. a. → veže člane + pravila ^ priporočila združ.
 - vpliv na **obnašanje na trgu**
 - **organiziranje delovanja** + določanje pog.
 - **združ.:**
 - kmet. **zadruga**
 - **GIZ** (OPEC: max kartel na svetu- težko razbiti → vse drž. proizvajalke nafte)
 - združ. **brez last. pr. os.**
 - **neprofit** združ.
 - **združ. združenj** (športna)
- o **usklajena ravn. podj.**: enakost ravn. glede parametrov- gibanje v isto smer → ugotavljamo na podlagi stanja- posl. na trgu (ker so pogod. posl. skrivnost)
 - **usklajenost pri prodaji** + cenah + pog.
 - enako **obnašanje**
 - **izmenjava info**
 - **normalno**- dovoljeno: prilagajanje trž. razm. (last. prod. + št. podj. ...)
 - **soglasno**- prepovedano (npr. dolgoročne pogod. za nabavo):
 - **stik** med podj. → neform. sodelovanje (ni sklepov + pogod.)
 - **cilj** ^ posl.= ni negotovosti glede prih. ravn.
 - določena **st. usklajene volje**

- o **priporočila**: NE prepovedana (razen, če lahko subsimiramo pod 2. obliko) → 1str. želja izdajatelja nasproti 2., ki vedo, da upoštevanje
 - **korist**
 - **sicer pritisk** na 2.h področjih
 - **prikrita** oblika **sklepa** gos. združenj

2.2 ZLORABA PREVLAJUJOČEGA POLOŽ. (9. čl.= 82. čl. Pogod. o ES): prepoved

- **vedenje** gos. subj. **neodv.** od potroš + konkurentov (karkoli storiž brez posled.) → horizont. omej. konk. → pomeni:
 - **monopol**
 - **nima bistvene konk.**: ni možnosti vpliva 2.h podj.
 - občutno **boljši** trž. **položaj**
- **prevlad. položaj**: dejstvo, ki obstaja- lahko ga le reguliramo
 - o obstoječa \checkmark potencialno **konk.**
 - o **trž. moč**: 1 podj.= trž. delež nad 40 % + več podj.= nad 60 % → **izpodb.**:
 - **2. podj. 30%** trž. delež= konk.
 - **majhen trž. delež**, a ima potrebno infrastrukturo (**nima stroškov**)
 - kljub 70% **ne izkoristi** položaja...
 - o **možnosti financiranja**: imetniki zaupanja banke (poceni posodi denar)
 - o dostop do dobaviteljev + trga- **vstopne ovire** (veliki stroški):
 - **pr.**: gradb. dovoljenje + potrebno razlaščenje
 - **dejan.**: infrastruktura
- **zloraba**= prepovedana → le položaj ne, ker lahko posled. dobrega posl. + inovativ. ...
- **relevantni trg**: problem določitve (če več trgov- treba obravnavati individualno) → vpliv na znatnem delu skupnega trga
- **el.**:
 - o **škoda**= posled. ravn.
 - o **nedopustno ravn.**: podj. ne bi moglo storiti, če ne bi imelo takega položaja
 - o **korist** podj.: presoja v vsakem posam. primeru
- **cene**: $\uparrow\downarrow\Delta$ + neprav. same po sebi + neprav. glede na konkurente → c. strategije:
 - o **penetracijske** c.: za prodiranje na trg (nizke c. zaradi navzkrižnega subvencioniranja z 2. prod.) → prod. za masovno porabo
 - o **izgubarsko vodenje**: c. pod stroški zaradi povečanja prodaje 2. prod. (sklenitev naroč. razm.= poceni mobilni)

- o **price skimming**: posnetje dobička preden pridejo na trg konkurentje (visoke c. na zač.) → novi prod. (si poplačaš stroške za razvoj prod.)
- o **percepcijske c.**: cena = potroš. percepcija o vrednosti blaga (dejan. vredn. + psihol. c.) → ekskluzivni prod. (visoka moda)
- o **psihol. c.**: bata c. = x,99 €
- o **c. vodstvo** manipulira s c. (nizke c.)
- o **predatorstvo**: bistveno cena nižja za 1 str.
- o **c. diskriminacija**: različne c. za isti prod. glede na vrsto potroš. (1 podj. - dražje banane na S, ker ni konk. + cenejše na J, kjer tudi 2. podj.)

3. POGOD. O KONC. (10. + 11. čl. = Uredba o konc.):

- **trajnejše Δ kontrole** pri podj.:
 - **pridobitev** premož. + **deležev**
 - **koncern**
 - **podreditve**
 - **enak nadz. svet** √ **upr.**
- o **status**. konc. = **združitev** podj.: sogl.
 - **združitev** predhodno **neodv. podj.** (ali delov podj.)
 - **neodv. podj. ustanovijo** skupno **podj.**: samostojno + trajnejše
- o **pogod./ oblig. konc.: fiz. os.**, ki obvladuje 1 podj. √ **podj.** z nakupom vred. papirjev/ premož. 2. podj. **pridobi nadz. nad 2. podj.** (ali delom podj.)
 - **pridobitev**: 1 podj. kupi 2. - postane odv. podj.
 - **prevzem**: 2. podj. ne sodeluje v ponudbi
- **vpliv** nad 2. podj.: os./ podj. = nosilci prav. √ dejan. izvršujejo prav. → **zlasti**:
 - o **last.** + prav. do uporabe premož.
 - o prav. √ pogod. za **vpliv na** sestavo + glas. + **sklepe** org. **podj.**
- **eko učinki**:
 - o +: učinkovitost + lastne raziskave (novosti) + financiranje + kadrovske rezerve + krepitev nacion. god. + nižji stroški
 - o -: usklajena ravn. + pol. moč + monopol. dobiček + manj št. konkurentov
- **ne-dr. za fin./ trg.** z vred. papirji:
 - o **začasno** (če mogoče max 1 leto) pridobijo posl. deleže podj.

- o namen nadaljnje prodaje
- o ne uveljavljajo glas. prav. za vpliv na konk. ravn.

3.1 PRIJAVA:

- presoja dopustnosti:
 - o UVK → prag (zak.) ko treba prijaviti (ne če že komisija EU):
 - letni promet **konc. nad 33 mioi €**
 - letni promet prevzetega **podj. nad 1 mio €**
 - **pozove** (15 dni) UVK, ker trž. delež v **Slo nad 60%**
 - o komisija EU → prag:
 - letni promet **konc. nad 5000 mio €**
 - letni promet prevzetega **podj. nad 250 mio €**
- kriteriji:
 - o **korist potroš.** (+ učinki konc.)
 - o **potencialna + medn. konk.**
 - o **trž. delež +** struktura trga: določitev relevantnega trga → ugotoviti ali konc. prekriva trg + ali vpliv na znatnem delu
 - **HHI indeks**= \sum trž. deležev podj.²
 - 0 – 1 000: konk.
 - 1000- 1 800
 - 1 800- 10 000: omej. konc. → 10 000= monopol
 - o **možnost za finan.**
 - o **vstopne ovire** (če ima podj. izven konc. določene prednosti- znanja brez katerih podj v konc. ne morejo) + dostop do ponudnikov
 - **padajoče povpraš.:** manjša možnost vstopa novih konk. → pr. + dejan.
 - vpliv **vertik. integracije na potenc. konkurenta:** ekskluz. pogod. z odjemalci
 - **navade potroš.**
 - obstoj **dolgoročnih pogod.** → bonitete:
 - **rabati**
 - čas veljavnosti + **ekskluz.**
 - obseg glede na **št. odjemalcev**

- **pogod. kaz.**
- **standardi presoje:**
 - o **test dominance:** velikost trž. deleža → prevladujoč položaj
 - o **SLC:** - učinki na učinkovito konk.
 - o **SIEC (EU- Σ prejšnjih 2h):** eko analiza posled. na konk.
 - o **učinkovita konk.**
- **post.:**
 - o **zadržanje izvrševanja** konc. do izdaje odločbe
 - o **zač post.:** odločba
 - **priglasitev:** pred zač. izvrševanja + max 30 dni od pridobitve kontrole → sicer UVK po **ur. dolž.**, če verjetnost
 - o **pregled priglasitve**
 - če **nepopolna**= vrnitev
 - če **ni vseh podatkov:** zaht. za posredovanje podatkov
 - o **preiskave:** poobl. (odločba) os. vstopi v prostore podj. → **razi.:**
 - **preveriti pravilnost** navedb iz priglasitve
 - konc. že **dopuščena, a - učinki** → ponovna presoja
 - o izračun **koncentriranosti trga** (preliminarni pokazatelj)- HHI indeks
 - o **vsebinska presoja:** eko analiza eko učinkov
 - ocena **potencialne konk.:** realna možnost + pravočasnost + trajnost + zadostnost
 - o **povzetek relevantnih dejstev:** str. možnost odg. (rok)
 - o **odločba:** (60 del. dni)
 - **dopustno:** min. ovire konk. + združljivo s skupnim trg.
 - **nedopustno:** določi ukrepe + rok
 - določi **dodatne pog.**
 - o **korektivni ukrepi:** predlaga priglasitelj, ko spozna, da konc. ne bo dopustna → presodi urad (če sprejme, določi ukrepe + rok + nadz.):
 - **strukturni:** odprodaja podj. (ali dela)
 - **vedenjski**

4. DUMPING: prodaja po ceni nižji od norm. vredn. (zun.trg. pol.)- ni nujno prepovedan

- **ugotavljanje:** stopnja= % kolikor izvozna cena presega norm. vredn. → primerjava:
 - **ista faza** trg.
 - na podlagi **tovarniške cene**
 - o **norm. vredn.:**
 - **primarna** metoda:: primerjavo cene doma + v tujini
 - **subsidiarna** m. (prod. se doma ne prodaja):
 - **primerjava** s ceno v 3. drž. ^v EGS
 - **konstruiranje** vrednosti: Σ stroškov
 - **posebna** pravila:
 - **tranzitna prodaja:** primerjava s ceno dejan. izvora
 - **povezane str.:** ne upoštevajo notr. poslov (med njimi.)
 - o **izvozna** cena: nižja
 - **primarna** m.: plačana cena zmanjšana za dajatve + popuste...
 - **konstruiranje**
- **subvencioniran uvoz:** drž. pomoč → nižja prodaj. cena
 - o **sankcija:** kompenzacijska carina
 - o **vrste:** posr.- neposr. + le izvoz- tudi doma
- **škoda:** na ravni cele ind. panoge (ne 1 proizvajalca) + zaviranje gos. razvoja doma
- sankcija= **antidumping:**
 - o **antidum. dajatev:** Vlada ugotovi škodovanje/ grožnjo domači proiz.
 - **predl.:** vloži podj. → verjetnost dumpinga + škoda + vzročna zveza
 - o **antidum. post.** → raven EU: ni notr. mej, ki bi omogočale različne cene + prod. iz tujine kroži po celi EU
 - **faze:** preverjanje vloge → razpošiljanje vprašalnikov → obiski inšpektorjev → ustno zaslišanje

5. OBLASTNI A. + DEJAN.: prepovedana

- **stori. drž.** (ne podj.)- ne bi smelo biti v zak.
- **dovoljeno:** varuje ČPS + gos. razm. → izjeme (Vlada): nač. sorazm. + neizogibnosti + čas. omejitve
 - o **izr. razm.**
 - o preskrba preb. + **pomanjkanje dobrin**
 - o **obramba RS**

- **varstvo.**: presoja skladnosti z ust. + upr. spor
 - o **omilitev škode**: če občutna škoda → ukrep dr. solidarnosti (ne odškod.)
- posam. a.:
 - o **onemogočanje** dejav. + prepoved prometa
 - o **zavlačevanje** post.
 - o **diskriminacija** podj. + privilegirani položaji

6. DRŽ. POMOČ: breme drž. + korist podj. brez razl. ^ protivrednosti → prepovedano

- **ugotoviti**: obstoj + iz drž. proračuna + izravnavanje konk.
- izjeme- **dovoljno**:
 - o **po pogod.**: soc. + odprava škode
 - o odločba **komisija EU**: gos. razvoj + projekti + odprava motenj gos. + ohranjanje dediščine
- **vsrte**:
 - o po **namenu**:
 - **region.**: nizek življ. standard
 - **sektorske**
 - **horizon.**: izobraževanje + del. mesta + varčevanje z energijo...
 - o po **obliki**:
 - **fin.**: krediti...
 - **prisilni** ukrepi: nadz. nad cenami
 - spl. **eko pol.**: udeležba drž. v podj.

7. NEDOVOLJENA ŠPEKULACIJA: prepovedana → izkoriščanje nerednega stanja na trgu

- **posl.**: motnje na trgu + preskrbi + zvišanje cen
- **namen**: neuprav. premož. korist

8. POST. (post. del zak.- 15.čl.):

- **UVK**: post. odločanja: presoja po post.- posebni del, ki lahko odstopa od upr. post.
 - najprej določitev **relevantnega trga**: substitucija (pri potroš. + ponudnikov) + 2. posled. (omej. proizv. + Δ cen + vpliv na drž. gos. ..)
 - **podj.** dajo obvestilo ^ dostavijo dokumentacijo (nujen dostop)

- nač. **kontradikt.**
- **kratki roki** za vročanje (1, 2 meseca)
- **lahko** tudi **ustna obravnava**: vsi udeleženci
- o za **omej. rav.**:
 - **preiskava**: pečatenje + dokument. (zaseg max 20 del. dni) + aretacija
 - **privileg. komunikacija** z odv. (ne pravnik v podj.- ker del podj.)
 - **preisk. pri 3. os.:** če podj. uniči dokumentacijo
 - **UVK sporoči** kaj je našel + kako nadaljevati
 - **konec**: sklep + podj. predloži zaveze (izp. do določenega roka)
- o pravila za **konc.**- ob prijavi
- **sod.:**
 - o **sod. post.:** okraj. sod.
 - omejevanje trga z **oblastnimi a.**
 - **kaz. določbe** za prekrške: denarne kazni zelo visoke
 - **pr. os. + s.p.** + posam., ki samostojno opravlja poklic. dejav.
 - o 10% letnega prometa: kršitve čl. zak. + izv. odločb
 - **fiz. os.**, ki že obvladuje 1 podj. (samo **konc.**):
 - o 3 000- 5 000 €
 - **odg. os.** pr. os. + s.p.:
 - o 5 000- 10 000 €
 - o 15 000- 30 000 €: hudi prekrški (velika škoda + naklep + premož. korist)
 - o **sod. varstvo**: upr. sod.- upr. spor omejitev konk. z razpisom le za določena podj. izpodb. odločb UVK → nujne zadeve- sod. odloča prednostno

1.2 PR. NELOJALNE KONK.

- **prepoved z Ust.** (74. čl.- prav. do svobod. izražanja) → konk. je → **ščitenje konk. + potroš.** → manjšanje pomena:
 - o več **sektorskih predpisov** (za posam. področja)
 - o **pr. varstva potroš.** (za potroš.)
 - o **samoregulative**: predpisi združenj (oglaševalski kodeks)
- **EU**: ni urejeno konsistentno (dosledno, usklajeno)
- **zač.:** Nem v 1./2 19.st.

1. DEF. (13. čl. ZVK): **dejan.** podj. **na trgu v nasprotju z dobrimi posl. običaji**- poštenost (ni form. kriterijev) → nastane/ grozi **škoda 2. udeležencem** na trgu

- **dobri posl. običaji**: pr. standard (določimo za vsak posam. primer) → odv. od trga- kaj je region. + čas. moralno, dopustno → kogentna pravila uveljavljena v trž. razm.
- merilo= **povprečen potroš.** (določa SEU- prag se dviguje)

2. VRSTE REKLAM: zlasti → vpliv na potroš.- vzbuja zanimanje, ki ni realno

- **nelojalna**: zloraba lahkovernosti + nepoučenosti potroš.
 - **nepoštenost**
 - prizadane **ust. nač.** (ČPS)
 - prepovedana zaradi **varstva širših inter.** (tobak...)
- o **prikrita**: iz sporočila ni razvidno, da je rekl. (navidezna nevtralnost)
 - **product placement** (promocijsko prikazovanje): um. stvaritev
 - **podzavestno sprejeta**/ subliminalna: absol. prepovedana → v avdiovideo medijih
- o **šokantna**: vzbudi čustva (sočutje, nelagodje...)
- **zavajajoča**: ustvarja zmedo na trgu
 - o **neresnična/ lažna**: neresnični podatki, ki obj. preverljivi
 - glede **last. blaga** + prikrivanje napak
 - glede **znižanj cen** (navidezne razprodaje) → pravilna objava
 - glede **podj.:** neuprav. uporaba označb podj. (firma + znamka...) ne glede na sogl. 2. podj. (ker zmeda na trgu)
 - o **superlativna/ pretirana**: dovoljena, če namen zabavati + vzbujati pozornost- očiten humor + pretiravanje → prepričevalna moč

- **primerjalna**: med različnimi konkurenti- ne omalovaževanje 2 podj. z narod. + pol.
 - o **primerjalna**:
 - **opirajoča se/** zajedalska: primerjava z dobrim prod.
 - **osebna**: tekmeč prikazan v – smislu + ponižajoča (očrnitev ugleda)
 - **kritična**: tekmeč prikazan v – smislu + ni ponižujoča
 - o **posnemajoča/** suženjska: posnema način reklamiranja
- **premijski posli**: vpliv na odločitev o nakupu- ne iz racion. razl. (sicer ne bi kupil)
 - **premož.** korist
 - **akcesorna**- bistveno povezana s prodajo (lahko izvršena ločeno)
 - pr. **neodv. od cene** (cena se ne Δ)
 - dobi **vsak/ določen/ naključen** kupec + 2. os. (ne kupec)
 - občutno **presegajo vredn.** blaga
 - **dajatev + obljuba** (problem obveščenosti o možnosti)
- **poseg v tuja razm.:**
 - o nepoobl. **uporaba storitev tujega trg. potnika** + trg. predstavnika + zastop.
 - o **neuprav.** neizp. + **razdiranje pogod. z 1** podj., **da** bi sklenili **enako pogod. z 2.**
 - o dejanja za prekinitve + **oteževanje posl. razm. med 2. podj.**
 - o protipr. pridobivanje + neuprav. **izkoriščanje** zaupane **posl. tajnosti 2. podj.**
 - o **podkupovanje**: premož. koristi 2. podj. + delavcu za ugodnost v škodo 2.

3. SOD. VARSTVO: tožba prizadete str. → zaht.:

- **uničenje pred.**
- vzpostavitev **prejšnjega stanja**
- **objava sod.**
- **odškod.**
- **moral. obsod.**

2. STATUS PR.

1. PREDM.:

- **regulirati nastopanje na trgu** → status dr. + položaj last. vloženega kap. + oblig. razm. za doseganje gos. ciljev
- **status** gos. dr.= umetne tvorbe → oblast podeli pr. os.- normat. sist. kreiranja → numerus clausus
- **Zak. o podj.** (konec Zak. o združenem delu- slab): klasična klasifik. gos. dr.
- **predpog. za konk. pr.**

- **dr.:** le kar v ZGD- pr. os. + vpis v sod. register → status.pr. ogrodje nujno za delovanje na trgu (podj. ne more brez dr.)- dr. nastopa namesto družbenikov
- **podj.:** skupek vsega kap. potrebnega za dejavnost dr.

1.1 RAZVOJ:

- **societas**- rim pr.: le fiz. os. + dr. pogod.
- pojav **kap.**= potreba po združ. → zbiranje kap. + ločenost premož.
- **1. dr.- 1 last.:**
 - o **pr . okvir:** omogoča, da skupno deluje na trgu več posam. → varstvo:
 - **navzven:** ljudi, ki poslujejo s to dr.
 - **navznoter:** kdor vložil premož.
 - o svoje **premož.** (ločeno od premož. last.): vloži družbenik

- **voditelji razvoja:** manjše + srednje dr. (d.n.o. + d.d.) so bolj fleksibilne
- **Zak. o podj.** (Markovičev zak.): rast d.o.o. (enostavne + družbeniki ne odg. + potreben le majhen kap.)

2. ZNAČ.:

- relativna **trajnost** + skupni namen (d.o.o.)
- posebna **pr. spos.** (približuje spl.)
- **dejavnost:** v mejah registrirane dejavnosti dr.- statistični register (stat. zavod) → pridobitna dejav. na trgu
 - o **teor. ultra vires/** teor. preko meja spos.: pr. posli izven spos.
 - če **3. os. nedobroverna:** odg. obe str. → pr. posel ne velja
 - če **3. os. dobroverna:** odg. poslov. dr. → pr. posel velja
- **evidence:** info učinki

- **sod. register:** izkaz pr. subj., ki nastopajo na trgu
 - centr. podatkovna baza → **okrož. sod.**
 - vsaka dr.- **vložek**
- **bonitetne dr.:** sist. zbiranje koristnih info o dr.- pr. + fin. položaj
- o vrste vpisov:
 - **konstitut.** (sod. register): učinek z vpisom
 - **deklaratorni** (imenovanje poslov.): učinek z nastankom dejstev
- o nač.:
 - **jav.:** absol. po kriteriju firme (po ostalih kriterijih= omejena)
 - **publiciteta:** neizpodb. pr. domneva
 - izjema: pr. posli ultra vires
 - **zaupanje:** varstvo 3. os.
 - **obv. vpis**
 - **ažurnost:** prijavo za vpis + Δ vložiti v 15 dneh
- **pr. os.:** spos. izjaviti voljo + odg. za dejan. → z vpisom v register
 - o **spregled pr. os./** jamčevalni spregled: odg. družbenik z vsem svojim premož.
 - **zlorabi dr.** (povzroči dolg, ki ga dr. ne more plačati)
 - **ravna kot s svojim premož.**
 - zmanjša **premož. dr. v svojo korist**
- **sedež:** kraj (ne naslov- ni Δ sedeža, če se preseli za 1 ulico) kjer opravlja dejav.
 - **fiktivni sedež:** v tem kraju ne opravlja dejav.
- o drž. pripadnost
- o pristojnost **sod.**
- **prepoved konk.:** tisti s pomembno vlogo v dr. ne smejo sodelovati s konk dr.
 - o **po zak.:**
 - **družbeniki d.n.o.**
 - **družbeniki + poslov. d.o.o.**
 - **komplementarj k.d.**
 - **upr. + nadz. svet d.d.**
 - **prokuristi**

- **g.i.z.**
- o **sankcije:**
 - **odškod.**
 - **prepustitev poslov dr.**
 - **prenos koristi do poslov družbi**
 - **odpoved dr. pogodb.**

2.1 FIRMA: ime za posl. + predstavljanje

- **f:** storitvena znamka + geog. poreklo + kakovost
- **nač.:**
 - o **prioriteta/ izključnost:** jasno razlikovati → glede na teritor. razširjenost (če tako daleč, da ni istih kupcev= lahko enaka firma)
 - **varstvo:**
 - **po ur. dolž.:** sod. ob vpisu v register
 - **civ.pr.:** zaht. prizadetega podj. → opustitev + izbris + odškod.
 - o stvarnost/ **resničnost** podatkov: razvidnost vsebine posl.
 - o **prosta izbira firme:**
 - graf. oblika dodatne sestav.
 - **slo jez.:**
 - **tuje besede:** poleg slo prevoda + za podružnice tujih firm + v mrtvem jez.
 - **omejitve:**
 - o **drž./ lokal. skupnost**
 - o **os. imena**
 - o **obv. uporaba** firme → lahko skrajšano: dodatna sest. + pr. oblika
- **sestavine:**
 - o označba **dejav.**
 - o **pr. oblika**
 - o **dodatna** sestavina: fantazijska
 - **s.p.:** ime, priimek
 - **os. dr.:** ime kdo odg. poleg dr.

- **kap. dr.:** poljubno
- **nameravana:** vpis za zavarovanje inter. → obstaja brez dr. + 1 leto
- **prenos:** le s podj. (celoten kompleks premož.)

3. NASTANEK:

- **a. o ustanovitvi:** dr. pogod. + statut (d.d.) → pr. oblika dr. + medsebojni odnosi
- **preddr.:** po a. o ustanovitvi + pred vpisom v register → omogoči določena dejan.:
 - o **prav.:**
 - vložiti **prijavo**
 - **TRR**
 - **pridobivanje sredstev**
 - o **pravila:**
 - **civ. pr.**
 - **os. odg.** družbenikov
 - **edicijska dolž.:** koristi potrebno prenesti na dr.
- **vpis v register:** postane **pr. os.**
 - o **prijava:** vloži zast. ^ vsi družbeniki (d.n.o.)
 - **ustanov. a.**
 - **firma + sedež**
 - **dejav.**
 - o **sklep sod.:** registrski post. → sod. referent (za d.d. sod. 1. st.)

4. ODNOSI MED LAST. + UPRAVITELJI DR.:

- fiduciarna dolž. upr., da deluje v korist last.
- dr. (ne družbeniki) poveri upravljanje upr. (ker sami ne znajo tako dobro)
- skupek nepopolnih **pogod.:** prav. + dolž. upr. → preprečuje ^ rešuje spore
- soodločanje sorazm. z vloženim kap.

4.1 ZASTOPANJE:

- o **zast.:** delovanje
- o **predstavljanje:** nastopanje pred drž. org. v nepremož. razm.
- **zak.:** nujen → za oblikovanje + izražanje volje dr. (zastopa + predstavlja)

- o **izvirno** poobl. (v registru)
- o poslov. (d.o.o.) + upr. (d.d.) + komplementarji + vsi družbeniki (d.n.o.)
- **pooblaš.**/ pr.posl. zast.: odv. za pravde + pr. posle
 - o **izvedeno** poobl.- določi zak. zast.: spl. v pos.
- **prokura**/ pogodb. zast.: redni pr. posli
 - o v dr. pogod. (v registru): veljavni le posli sklenjeni v okviru dr. pogod. + ne odsvajanje ^ bremenitev neprem.
- **statutarni**: določen v a. o ustanovitvi- ZA???
- **trg. potnik**: za prodajo (naročila + reklamacije...)
- **posl. pooblaš.**: posl. dejav. (obseg glede na naravo posla)
- **pooblaš. po zaposlitvi**: delavec iz dr. (glede na naravo dejav.)

5. ORG.: glede na to koliko org. upr. dr. + skupš.

- **1tirni** sist. (ZDA- razpršenost kap.):
 - o **upr. odbor**: vodi posle + nadz. vodenje
 - o **neposr. interakcija**: 75% delničarjev za odpoklic upr.
 - o upr. se trudi, ker sicer pade vrednost delnicam- lahko pride do prevzema
- **2tirni** sist. (NEM, IT, FR- malo last.):
 - o **upr.**: zak. zast. + vodi posle
 - o **nadz. svet**: nadz. upr., da dela v korist dr. + družbenikov → posr. interakcija: Δ strukturo (imenuje + odpokliče) upr.

5.1 SKUPŠČINA: vsi družbeniki- max org. → temeljne odločitve- sklepi

- **sklic**:
 - o **poslov.** (ravnati kot dober gospodar)
 - odločanje o **prav. družbenikov**- prav. do upr.
 - **nujno** za interes dr.
 - **izgubljena ½ osnov. kap.** (spremlja bilanco)
 - ko **določeno z dr. pogod.**- določene vrste poslov → direkten vpliv družbenikov na posl.
 - obvestilo o **pomembni posl. Δ**
 - na **željo družbenikov**- dolž.
 - o **manjšinski družbeniki** (1/10 osnov. kap.)
 - o **oblika**:

- **priporočeno** vsem družbenikom (d.o.o.) + **jav.** (d.d.- mora najaviti udeležbo)
- min 25 dni prej
- **ura**, datum, kraj + **dnevni red + gradiva + predl.**
- **sicer**: neveljanost sklepov (razen, če vsi prisotni)
- **sklepčnost** (le d.o.o.): navzočih večina glasov → sicer naknadni dan- ne glede na št. navzočih
- **glasovanje** (če v dr. pogod. ni 2.): kolektivno oblikovanje volje
 - o **glas**- glede na posl. delež: vsakih 50 €= 1 glas (dr. pogod. lahko določi, da 1 več glasov, 2. omejeno)
 - o lahko **pooblaš.** (pisno poobl.)
 - o **ne družbenik, zoper katerega** se odloča
- **odločanje** (če v dr. pogod. ni 2.): nač. **večinskega kap. odločanja**= glede na velikost posl. deležev (ne na os.)
 - o **navadna relat. večina**: navadne posl. odločitve + postavitve poslov.
 - o $\frac{3}{4}$ **vseh** glasov: prenehanje dr. + Δ dr. pogod. + kaducitetni post. + prenos nad 25% kap.
 - o **sogl. vseh**: sprejem dr. pogod. (d.o.o.) + naknadne obv. družbenikov + skrajšani post. prenehanja dr.
- **brez sestanka**: sklep- vsi družbeniki → družbeniki glasove posredujejo poslov. s teh. sredstvi (pošta...)
- **vodi**: notar ^v odv. → sproti zapisnik
- razl. za **izpodb.** sklepov:
 - o sklep + post. v **nasprotju z zak. ^ ustan. a.**
 - o **kršitev** delničarjeve **prav. do obveščenosti**
 - o **delničar** pridobi **posebno ugodnost** na škodo dr. + **ostali ne** dobijo primerne **nadomestila**
- **odškod. odg.**- vollenti non fit injuria: če da sogl. posl. odločitvam upr. → v bistvu škoda nastane tistim, ki so privolili (oškod.= skupš.)- škoda ne nastane

5.2 POSLOVODJA (d.o.o.): vodenje poslov (vsakodnevno) → lahko več poslov.

- **čas**: min 2 leti + max 6 let (lahko ponovno)
- **imenuje + odpokliče**: nadz. svet- sicer skupš. → kadarkoli (v dr. pogod. lahko razl.)
- **zak. zast.** + imenuje 2. zast.
- **os.**: fiz. + neomejena posl. spos. → **ne** (pisna izjava, da ni):
 - o **član 2. org.** te dr.
 - o **obsodba** zaradi **KD zoper gos.** + del. ^ soc. razm. + pr. promet + premož. + okolje ^ prostor → do 5 let po pravnom. + 2 leti po zaporu
 - o varnostni ukrep **prepovedi opravljanja poklica**

- o član. org. **dr., ki stečaj** + do 2 leti po pravnom. **obsodbi na odškod.**
- vodenje na lastno **odg.**:
 - o **skrbnost** dobrega gospodarja- korist družbe + vestno ^ pošteno
 - o **pravilo posl. presoje**: na podlagi info, za katere razumno menil, da kakovostne
 - o **solid. odg.** dr. za škodo nastalo zaradi kršitve nalog → mora dok. poštenost ˇ temelj skupš. sklepa

5.3 UPRAVA (d.d.):

- **posl. + strateške** odločitve → strok. org. + poročila nadz. svetu
- **zak. zast. dr.**
- **odločanje**:
 - o **kolegiji**: sestajajo 1x/ dan
 - o **enakopr.** → če izenačeno= odloči preds.
- **člani**: max 5let + lahko ponovno
- **odg.**: korist dr. + skrbno ravnanje.
 - o **kaz.**
 - o **odškod. odg.**:
 - **solid.**: sogl. nadz. svet
 - **brez**: sogl. skupš.
- **sod. upr.**: ko dr. brez upr. → sod. intervencija- imenuje upr. do izvolitve nove
- **zavarovanje članov** nadz. sveta + upr. **za odškod. odg.**: člani plačujejo le zavarovalnino- zavarovalnica pa krije odškod. odg. → dr. izgublja ugled pri zavarov.

5.4 NADZ. SVET:

- **ni obv.** → **obv.** pri d.d.:
 - o nad 8 500 **osnov. kap.**
 - o nad **500 zaposlenih**
 - o nad **100 delničarjev**
 - o del. na **borzi**
 - o **sukces. ustanovitev** d.d.
- **nadz. posl. upr.**:
 - o **solid. odškod. odg.**:

- če **ne nadz.** upr.
 - če **sodeluje pri upr.**- daja sogl.
- o **imenuje** + odpokliče
- **odločanje:**
 - o **sestjanje:** min 4x/ leto- za kvaliteten nadzor= 1x/ mesec
 - o **2jna večina** (navzoča večina + večina oddanih)
- **člani:** min 3- le fiz. os. + mandat 4 leta → **ne:**
 - o **član upr. te dr. + odv. dr.**
 - o član **nadz. sveta v 5h 2. dr.**
 - o član **upr. v A= član nadz. svet v B** → + obratno

6. DRUŽBENIKI:

- **manjšinski** delničarji: skupaj max 1/ 10 osnov. kap.
 - o nač. **varstva manjšine**- prav.:
 - zaht. **sklic skupš.** → sicer jo sami skličejo
 - vložijo **tožbo** zoper **upr. + nadz. svet**
 - vložijo tožbo za **izpodb.** [∇] **∅ sklepov skupš.**
- **gl.** delničarji: skupaj min 90% osnov. kap.
 - o prav. do **delniške izključitve manjših družbenikov** (squeeze-out): sklep skupš. (predl. gl. delničarja)- prenos ostalih del. na gl.
 - **denar. odpravnina:** določi gl. delničar
 - primernost presojava **revizorji** (imenuje sod.)
 - pred sklicem skupš. potrebuje **garancijo banke** (da bo plačal)- sicer banka solid. odg. za dolg
 - če **manjš. delničarji niso zadovoljni** [∇] ni ponujena odpravnina: ne morejo izpodb. sklepa skupš. (ker naj bi preverili revizorji + banka) → lahko zaprosijo sod., da določi odpravnino

6.1 PRAV.: glede na posl. delež → predpog.= plačilo osnov. vložka

- **premož.:** vezane na gl. cilj- dobiček + delovanje podj.
 - abs./ **zak. prav.:** ne moreš odpovedati- ∅ dog. (laho dog. o zamenjavi)
- o **prav. do posl. deleža** (gl.): sorazmeren osnov. vložku → položaj + vse prav. [^] obv. družbenika v dr.
- o **glasovalna** prav.: vloga pri upr.

- o **predkupna** prav. ostalih družbenikov → zak. prav.
- o prav. **udeležbe na dobičku**: dispozitivno → zak. prav.
 - **pog. prav.**: ali nastane dobiček + ali ga bodo razdelili (odloča skupš.)
 - **subsid. nač.** o delitvi dobička (če pogod. ne 2.): delitev glede na posl. delež
 - **varstvo dobrovernosti**: ni potrebno vrniti (če ni vedel + mogel vedeti, da potrebno za ohranitev osnovnega kap.)
- o prav. do **razdelitve na deljeni likvidac. masi**: pri prostovoljni likvidaciji- po poplačilu U
- o druge **ugodnosti**: ne glede na posl. delež- zato, ker si družbenik → storitve dr. za družbenika
- **članske**: za uveljavljanje premož. prav. + položaja
 - o **vpogled v posl.** knjige + do **info**: zak. prav. → sodelovanje + nadz. (poslov. + družbenikov + upr.) posl.
 - **poslov.** mora obveščati + omogočati
 - **odklonitev vpogleda**: poslov., če verjetnost, da uporbi za namen nasproten interesu dr. → dokončno odloči skupš.
 - **če nima dovoljenja** do info: družbenik zaht. s sod. odločbo
 - pretirano= zaviranje delovanja dr.
 - o **izključitev družbenika**: zak. prav. → zoper družbenika, ki ne izp. dr. dolž. → utemeljeni **razl.**- odloča sod.:
 - hude **kršitve dr. pogod.** + sklepov skupš.
 - povzročanje **škode** + ne dela v interesu dr. + blati dr.
 - **kršenje** nač. vestnosti ^ **poštenja** → prodaja info konkurentom
 - **ne sodeluje pri upr.**
 - prav. **vsakega družbenika**: tožba v svojem imenu + za račun dr.
- o prav. do **upravljanja** (gl.): na skupš.- po navadi predl. poslov.
 - **statusna**:
 - **Δ dr. pogod.** (Δ v registru): nova dejav. + Δ način glasovanja... → sklep skupš. (notar. zapis)
 - sprejem **let. poročila** (bilanca + uspeh) + **uporaba** bilančnega **dobička**
 - zaht. **vplačila osnov. vložkov** (kar niso ob ustanovitvi)
 - vračanje naknadnih plačil
 - delitev + prenehanje posl. deležev
 - **kadrovska**:
 - imenovanje ^ odpoklic + **nadz. + upr. org. dr.**

- **postavitev** prokurista + posl. **pooblaš.**
- **imenovanje revizorja**
- **premož.:**
 - zast. dr. v sod. **post. zoper poslov.** (zardi škode)
 - **povračilo škode** nastale z ustanovitvijo ^ posl. → kršitev skrbnosti → zoper bivšega poslov. + družbenike
- o prav. do **iztopa**

6.2 DOLŽ.:

- **plačilo osnov. vložka:** ni možno izključiti
 - o če ne plača vsega na zač.= dr. ima terj. → plačati pravočasno- sicer izključitev v **kaducitetnem post.:**
 - **preneha status** → če plača, lahko ponovno pridobi
 - dr. zaht. **osnov. vložek + odškod.**
- **ohranjanje osnov. kap.:** prepoved izplačil + če potrebno, zagotoviti lasten kap.
- **delitev izgube** (likvidacija d.o.o.): po enakih delih ne glede na posl. deleže
- **naknadne:** vplačila za ohranjanje podj. → sklep skupš.- sogl. vseh
- **stranske:** dog. v dr. pogod. + 2. pogod. → avtonomija volje
- **zak.:**
 - o spoštovanje **obv.**
 - o **višja skrbnost**
 - o **zvestoba**

7. OSNOVNI KAP.:

- **Δ:** sklep skupš. → povečanje/ zmanjšanje osnov. kap.:
 - o **dejan.:** novi vložki/ izplačila družbenikom
 - o **nomin:** prenos sredstev dr./ prenos v rezerve → račun. operacija
- **prenos nad 25% premož. dr.:** zaht. + dolg post.
 - o -: problem, če stv. pada vredn. ^ če hitro potrebuješ denar + vmešavanje skupš. v posl. → novela izboljšala
 - o +: omejitev upr., da ne prodaja premož. dr. neki svoji dr. (če večkrat proda po malo isti dr.= kot bi naenkrat prodala)
 - o **pog.:**
 - notar. zapis- NE VEČ (novels 2008)

- **sogl. skupš.:** 3/4 absol. večina
- **pogod. v vpogled delničarjem** 1 mesec pred sklicem skupš.
- **omejitev nima učinka proti 3. os.** (po noveli): če upr. sklene pr. posel brez sogl. skupš.= vseeno velja + odškod. odg. upr.

7.1 PREVZEM (d.d.):

- postane **last.** (100% delež.): velika tveganja
 - o **delniška izključitev** manjših družbenikov (cena del. ni določena)
 - o **prevzemna izključitev** manjših družbenikov (cena del. določena) → prevzemna ponudba
- **kontrolni delež:** nad 25% osnov. kap., da ne morejo Δ statuta brez njega
 - o **obv. prevzemna ponudba:**
 - **cena:** enaka glede na razr., vrsto
 - **min.**= max cena po kateri sam dobil del. v zadnjem letu → sicer mora povrniti razliko
 - prevzemni **pragovi:**
 - **najprej** 25% → mora ponuditi prevzem ostalih del.
 - **dodatki:** po 1. ponudbi pridobi še 10% → obv. še 1 ponudba
 - **končni:** po ponudbah pridobi 75%

8. PRENEHANJE DR.:

- **likvidacija:** družbeniki ustavijo delovanje dr.
 - **prostovoljna**
 - **prisilna**
 - o **razl.:**
 - potek **časa**
 - **sklep** skupš.
 - **upr. ne deluje** 1 leto
 - **stečaj**
 - **zmanjšanje kap.** pod zak. min
 - **sod. odločba**
 - o **post.:**

- **sklep** o likvid.: skupš. ˇ sod.
- **vpis** zač. v sod. register
- likvid. **upravitelj**: f org. dr. → imenujejo ga družbeniki ˇ poslov.
 - **plačilo dolgov** → če ne zadošča= ustavi post. + predl. za stečaj
 - poročilo → **rekapitulacija**: sešteje ostanek premož.
 - **predl. skupš. sklep o razdelitvi premož.:** med družbenike- glede posl. deležev (lahko v pogod. 2.) → **skupš. konča post.**
- **izbris** iz sod. registra- prenehanje
- **skrajšani post.:** brez likvid.
 - o **sklep** vseh **delničarjev** → prevzamejo obv.
 - o **sod. sklep**: o izbrisu
- **stečaj**: U niso poplačani v celoti
 - o **insolventnost** dr.: ni dovolj sredstev za posl. + poplačilo U → pasiva⁷ aktive
 - o **sod. post.:** sod. odloči
 - **predl. steč. dolž.** → sod. odloči o uvedbi
 - **objava v sod. registru**
 - stečaj. **upravitelj**: f org. dr. (posl. + zast.) → določi ga sod.
 - **pozove U** k prijavi terj.
 - **stečaj. masa** → odredi (ˇ-ˇ):
 - o **vnovčevanje premož.:** terj + prem. + neprem.
 - o **prodaja dolž.** v celoti
 - predl. za razdelitev → **razdelitev**
 - **izbris** iz sod. registra
 - o **nač.:**
 - **subsid.:** ko ne uspe prisilna poravnava
 - **univerz.:** stečaj. masa= celotno premož.
 - **vnovčevanje premož.**
 - **omejitve D prav.:** glede razpolaganja s premož.
 - **sorazm. poplačilo U** → izjeme:
 - **izločit. prav.- last.:** stv. izvzajejo iz stečaj. mase

- **ločit. prav.**- zavarovane terj. (zastava √ pridržna prav.): popačani v celoti
 - **pariteta** U: enak položaj
 - **izpodb.:** stečaj. uprav. + U → če podj. nakloni ugodnost U- max 1 leto pred zač post. + U vedel za slabo stanje podj.
 - **izjeme:**
 - o **delavci:** os. doh.+ odškod.
 - o nač. kritja **stroškov:** stroški stečaj post. plačani v celoti
 - **atrakcija:** 1 sod. pristojno za stečaj. post. + vse spore
 - **pospeševanje** post.
 - **oficialnost:** org. morajo opraviti z zak. določena dejanja
 - **dispozit.**
- **prisilna poravnava:** odložitev dolgov (pomoč U) + reorganizacija dr.
- o **post.:**
 - **predl.** prezadolženega **D** → o uvedbi odloči sod.
 - **objava** v Ur. Listu + oglasna deska sod.
 - U **prijavijo terj.**
 - **U odbor:** U enak položaj
 - **pregled fin. stanja D**
 - **načrt reorganiz.**
 - **ukrepi** za varstvo U
 - **poravnalni senat:** 3 sod.

2.1. VRSTE DR.

- **os.:**
 - o **brez** lastnega **premož.**
 - o **odg.** družbenikov (ker ni treba vložiti kap.):
 - **subsid.** glede na druž.
 - **solid.** med družbeniki z vsem svojim premož.
 - **nov družbenik** odg. tudi za obv. prevzete pred pristopom
 - o d.n.o. + k.d. (komplementar) + t.d. (nosilec) (+ s.p.) + g.i.z.
- **kap.:**
 - o **osnovni kap.:** vložki družbenikov ob ustanovitvi → treba vzdrževati + min. določen v zak. (7 500 €) + vidno vsem → za poplačilo U
 - o družbeniki **ne odg.** s svojim premož. (ker vložijo kap.)
 - o d.d. + d.o.o. + k.d.d. (dr. + komplem.)

1. S.P.: fiz. os. samostojno opravlja gos. dejav.- svoje premož. organiz. kot podj.

- **ni pr. os.**
- **ne** potrebuje **zast.**
- **dejav.:**
 - o **veliki s.p.:** določila o sod. registru (smiselno)
 - o **mali s.p.:** priglasitev davčnemu ur.
- **ustanov.:** priglasitev davčnemu ur.
 - o **firma + sedež**
 - o **ime**, priimek + **preb.**
 - o **dejav.**
- **prenehanje:** prijaviti davčnemu ur. + 3 mesece prej obvestiti U

2. D.N.O. (jav. trg. dr.): najpogostejša + enostavna + medsebojno zaupanje + kredibilna (U zaupajo, ker družbeniki odg.)

- **dr. pogod.** (civ.pr.): odločanje + koliko sredstev bodo vložili
- **urejanje razm.:**
 - o **med družbeniki:** svobodno

- o **s 3. os.:** kogentna pravila

3. T.D. (tiha dr.):

- ni vpisan v sod. register → **ni pr. os.**
- **nima firme**
- **družbeniki:**
 - o **tihi:**
 - ne odg.
 - **udeležba pri dobičku**
 - prav. do **obveščnosti**
 - o **nosilec:**
 - god. dr. + s.p.
 - **v firmi=** dodatek »s t.d.« (če tudi ime t. družbenika= odg.)
 - **odg.**
 - upr. + **poslov. + zak. zast.**
- **ustanov. pogod.** med t. družbenikom + nosilcem: ni dostopna 3. os. → notr. razm.:
 - o **vložki**
 - o **čas** vložitve
 - o **delež** dobička t. družbenika

4. K.D. (komanitna dr.): tipi družbenikov:

- **komplementar:**
 - o **odg.** (z vsem svojim premož.)
 - o **poslov. + upr. + zak. zast.**
 - o **ime** v firmi + sod. registru
 - o **konk. prepved**
- **komandist:**
 - o **odg. do višine celotnega vložka** → če krši= odg. z vsem svojim premož.
 - o lahko **nasprotuje posl.**, ki presega **običajni obseg + nadz.**
 - o **v prijavi** za vpis v sod. register= **podatki** + višine vložkov → v **objavi= le št.**

4.1 DVOJNA DR.: os. dr. brez os. odg. → komplementar= 1os. d.o.o. (kap. dr.)

- **k.d.** (os. dr.): komplementar= kap. dr.- pr. os. → poslov. ^ upr.
- **d.o.o.** (kap. dr.): družbeniki brez os. odg.

- **varovalke:**
 - o **firma:** ime kap. dr.- **komplementarja**
 - o **prepoved 2nadstropne** (ne sme biti komplementar v 2. k.d.)
 - o **posl. listine:** tudi ime **poslov.** kap. dr. (fiz. os.)

4.2 K.D.D. (komanditna d.d.): vsaj 1 družbenik odg. z vsem svojim premož.

- **simulat. ustanov.**- s prevzemom vseh del. → vsaj 5 os.
- **statut**
- **družbeniki:**
 - o **komplem.** (min 1)
 - o **komand. delničarji** (min 4) → predstavniki v odboru (fakultat. org.)

5. D.O.O.: dispozitivne norme

- **dr. pogod.:** bolj zas.pr. + zelo natančna
 - o **oblika:** notar zapis ^ poseben obrazec
 - o **sestavine dr.:**
 - **firma +sedež**
 - **dejav.**
 - **družbeniki** ustanovitelji- vsi podpis
 - **osnov. kap.:** celota + posl. deleži + stv. vložki
 - če za določen čas- čas delovanja
 - če vzajemne obv. družbenikov + dr.
- **družbeniki:** nač. enakosti glede na osnov. vložek
 - o **os.:** vse fiz. (tudi brez posl. spos. z zast.) + pr. (zast.) os. → ne glede na nacion./ sedež pr. os. (lahko samo tujci + če RS podeli pr. os.= Slo dr.)
 - o **namen skupnega poslovanja:** majhno št. + ne more kdorkoli vstopiti (predkupna prav. družbenikov)
 - o **št.:**

- **1os. dr. (novo):** paradoks= pogod. z 1 os. + dr. z 1 os.
 - **1 osnov. vložek** → če ne plača takoj= potrebna garancija
 - **knjiga sklepov:** vsi sklepi + overi notar
- **2-50**
- **nad 50:** dovoljenje min. za gos.
- **osnov. kap.:** za poplačilo 3. (ker družbeniki ne odg.)
 - o **vrste:** izročeni, da lahko poslov. prosto razpolaga
 - **denar** (nakazilo na TRR)- min 1/3 vsega osnov. kap.
 - **stv. vložek** (prem. + nepre. + prav.): nujno pretvorjeni v denar. vredn. (ocenijo družbeniki, preveri registrsko sod.- potrdilo) + brez bremen ^ omogočanje prostega razpolaganja
 - o **ne terj.**, ker moraš stv. izročiti v last (terj. je le oblig.)
 - **izročitev:** direktno damo našo stv. v last dr.
 - **stv. prevzem:** naročimo 3. os. (kupimo za dr.)
 - o **min.** 7 500 € (ideja o EU d.o.o.- osnov. kap. min 100 €)
 - o **osnov. vložek:** min 50 € → ob ustanov. 1 os. vložek= 1 posl. delež
 - pred **ustanovitvijo:**
 - vsak družbenik vsaj 1/4 → Σ vseh= min 7500 €
 - vsi stv.
 - ob **iztopu:** izplačilo od družbenikov

5.1 POSL. DELEŽI: specifikacija d.o.o. (ne cirkulacija kot d.d.)

- **prenos:** omejen- ovira cirkulacijo (ker skupni namen družbenikov + posl. tajnost)
 - o **odsvoljivost** ^ podedljivost + se ne spojijo + lahko skupna last (več os.)
 - o pogod.- oblika **notar. zapisa**
 - o družbenik **pisno obvesti** ostale o **namenu** + pog. prodaje → predkupna prav.- 1 mesec
 - o **sist. vinkuliranja:** dr. pogod. določa sogl. večine ^ vseh za prenos deleža 3. os. → če ne dobi sogl. + noben družbenik ne kupi= lahko iztopi iz dr.

6. D.D.: kognitne norme

- last. premož./ del. + prav./ obv.= dr. (delničar le imetnik del.)

- **razvoj:** iz meniške dr. (Fr 13. st.)- dr. premož. razdeljeno na deleže (ne del.) → 1. del.- krajica Elizabet 1. (17. st.)
- **kotiranje del.:** na voljo za nakup/ prodajo- borza → vstopi + iztop kdorkoli + kadarkoli → vrste d.d.:
 - o **jav./** odprte: kotirajo → razpršena kap. struktura (veliko malih delnic) → vredn. odv. od ponudbe + povpraš. na borzi
 - o **zas./** zaprte (postane s prevzemom jav. d.d.): ne kotirajo → malo delničarjev z veliki kap. deleži → vredn. odv. od poslov.
- **veliko družbenikov:** tisti z velikimi fin. sredstvi + mali družbeniki- le za divid.
- **inter.:**
 - o **zas.pr.:** odnosi med prirejenimi → premož. razm.
 - o **jav.pr.:** odnos s podrejenimi + izvajanje jav. poobl. → vnaprej določen vzorec vedenja
- **ustanovitev:** odv. od drž. sist.
 - o **koncesijska:** potrebno dovoljenje drž.
 - o **normat.** (večina): mora izp. zak. pog.
 - o **svobodna**
- **EU d.d.:** Uredba o statutu EU d.d. (ne v ZGD) → v okviru Slo d.d.
- **1os. d.d.:** 1 ustanovitelj √ prevzem → treba vpisati v register: ime, priimek + preb. √ firmo, sedež.

6.1 VREDN. PAPIRJI: papir, ki vsebuje prav. + dolž.

- **dematerializac.:** abstrakcija- digitalna oblika
 - o **potrdilo o izdani del.** (ni vredn. papir): št. ^ če, nomin. vredn. + le za uveljavitev prav. do udeležbe ^ glas. na skupš.
- **tipi:**
 - o **prinosniški:** imetnik ni identificiran na papirju → možno hitro kroženje + dobrovernost ni pog.
 - **prenos:** navadna tradicija
 - o **imenski:** ime/ firma imetnika zapisana na papirju + v del. knjigi → pred uveljavljanjem prav. predložiti identif. dokument → omejena krožna f
 - **prenos:**
 - **cesija**
 - **odredba:** potreben indosament- kar zapisano na hrbni strani → ukaz prav. izp. nekemu 2.
- **vrste:**
 - o **del.**
 - o **obveznice/** dolž. kap.: kap, ki dr. pridobila z zadolževanjem (kreditu)- oblig./ za vračilo z obrestmi → jamčenje
 - **zamenljive:** Δ v del.

- **prednostne:** predkupna prav.
- **dividendne:** divid. poleg fiksnih obresti
- o **menica:** oblig.pr.
- o **skladiščnica:** stv.pr. (prav. na čemer si pustil v skladišču)
- o **tovorni listi:** oblig.pr. + stv.pr. (dok. kaj je bilo dano v prevoz)

6.2 DELNICE: razdeljenost osnov. kap.

- **začasnica** (imenska del.): potrdilo o udeležbi- pred izdajo del.
- **vredn.:** odv. od prodaje na trgu- ne moreš zaht. plačila posl. deleža (kot d.o.o.)
 - o **emisijski znesek:** znesek za izdajo 1 del. → min.: 1 €
 - o **nomin. vredn.:** $\Sigma =$ osnov. kap.
 - **ne prodaja del. pod** nomin. vredn.
 - **prodaja nad** nomin. vredn. → višek= agio- v rezervni sklad
- **oblika:** lahko Δ razdelitve delnic (Δ statuta)
 - o **nominal. znesek:** delež glede na % osnov. kap.- v denarni enoti
 - o **kosovne del.:** delež glede na št. izdanih delnic- v % → lažji prehod v €
- **razredi-** glede na prav.: glasov. prav.= št. glasov glede na delež osnov. kap.
 - o **navadne:**
 - prav. **udeležbe pri upr.** → vse navadne del. glasov. prav.
 - prav. do **dela dobička** → divid.
 - prav. do **dela preostalega premož.** po stečaju ^v likvidaciji
 - o **prednostne:** poleg prav. navadnih del. → prednost pri delitvi dobička + omejena glas. prav. → ne več kot $\frac{1}{2}$ osnov. kap.
 - **zbirna/ komulat.:** prednost pri izplačilu še neplačanih divid. → tudi za leto, ko navadne del. ne dobijo divid.
 - **udeležbena/ participat.:** poleg navadnih divid. + fiksne (%) divid., ki pripadajo navadnim del. → najprej izplačajo te divid. + iz ostanka poplačajo še navadne
 - o **lastne:** prepoved pridobivanja
 - **znač.:**
 - skupaj **ne nad 10%**
 - potreben **poseben sklad-** pred odkupom

- **ne glas. + premož. prav.**
- **izjeme:**
 - **preprečitev škode**
 - **pridobitev neodplačno** + pr. nasledstvo
 - **da ponudijo v odkup delavcem**
 - **da zagotovijo ustrezno odpravnino**
 - pridobitev **pri nakupni komisiji** (banke)
 - zaradi **sklepa skupš. o umiku del.**
- **deli:**
 - o **plašč:** navedene **sestavine:** za vsako del. [✓] vsotno del. (več del. 1 razreda)
 - **oznaka**, da je del. + **oblika** + **razred** + serijska št.
 - **izdajatelj** (firma + sedež)- podpis
 - (imetnik)
 - (nomin. znesek)
 - **kraj + datum** izdaje
 - o **kuponska pola:** kupon= za izplačilo divid.
 - o **talon:** za nove kupone (ko jih zmanjka)
- **razveljavitev** + izdaja novih
 - o **amortizac.** post.: listina poškodovana + izgubljena
 - o s strani **dr.:** zaradi nepravilne vsebine- Δ razm.

6.3 USTANOVITEV:

- bolj **form.** + dogotrajna (kot d.o.o.)- več družbenikov + večji kap.
- **statut:**
 - o **nač. statutarne strogosti:** prepovedano vse kar ni dovoljeno z zak.
 - o **sestava:** oblika notar. zapisa
 - **ustanovitelje:** ime, priimek + preb. [✓] firma in sedež
 - **firma + sedež**
 - **dejav.**
 - znesek **osnov. + vplačanega** (na dan vpisa v register) **kap.**
 - podatki o **del.:**

- **št. ^ razr. (+ nomin. zneske)**
 - **tip** (prinosnišče ˇ imenske)
- **org.:**
 - **sist. upravljanja** (1tirni ˇ 2tirni)
 - **št. + mandat članov org.** (lahko določi a., ki to ureja)
- način **objav**
- čas **trajanja** (če za določen čas) + **način prenehanja**
- **faze** (dolgotrajni post.):
 - o **predinkopporac.:** dog. bodočih ustanoviteljev o ustan. → oblig.- odškod. odg.
 - o **f organiz.:** realizacija dog.
 - sprejem **statuta** (ustanovitelji)
 - **imenovnje org.**
 - ustanovit. **skupš.:** sklic
 - **simulat.** ustanov.: po vpisu v register
 - **sukces** ustanov.: ustanovitelji pripustijo 3. os. k dr.
 - o **prospekt** + dopolnitv **ustanov. poročila**
 - o **max 2 meseca** po roku za vpis del. + 15 dni pred skupš. → če nepravilno= neuspešna ustanov. (+ oglas za dvig vplačil)
 - **ustanovitev:** izdaja + prevzem (izjava, da bo sprejel) vseh del. → vpis celotnega kap. → ustanov. **poročilo:**
 - **potek + stroški** ustanov.
 - **čani upr. ^ nadz.** sveta: koliko del. so prevzeli + **nagrada** za ustanov.
 - gl. okoliščine za **plačilo stv. vložkov**
 - o **inkorporiranje:** predložitev regist. sod. dokumentacijo (statut + vpis kap.) za vpis v register → postane pr. os.
 - **tipi:** glede na to kdo prevzame del.
 - o **simulativni/ sočasni:** vsi ustanovitelji sprejmejo statut + sami prevzamejo del. → za ustanovljeno d.d.
 - **vplačilo del.:** denarni + mešani. vložki → pred vpisom:
 - **denar.** vložki: vsaj ¼
 - **mešani** vložki (če več del.= gledamo skupaj): cel denarni del
 - prodaja **nad min. emis. zneskom:** plačilo vsega presežka
 - če **1 ustanovitelj:** varščina ˇ celotno plačilo

- o **sukcesivni/** naknadni: nekaj del. prevzamejo ustanovitelji + ostale 3.
 - **post.:** bolj form. + strog (varstvo dr. + delničarjev)
 - **ustanovitelji prevzamejo del.:** vsak vsaj 1
 - **prospekt:** oglas z vabilom k jav. vpisu preostalih del. → oglas k dajanju ponudb (3. os. dajajo ponudbe)- dr. lahko ne sprejme
 - **izdajatelji**
 - **dr.**
 - št. vseh **del.** + del. na razpolago + cena
 - **posl. načrt** (poročila ustanoviteljev + revizorjev)
 - **dejav.** (statut)
 - o **poenostavljeni:**
 - če **skupna** prodaj. **cena pod 2.500.000 €** (1 leto)
 - samo osnov. podatki o **izdajatelji + del.**
 - **vpisovanje:** samo pri bankah → dobi **vpisnico:** 3 izvodi
 - o **del.:** št. + razr. + emis. znesek (+ nomin. vredn.)
 - o **izjava o plačilu** del.
 - o **izjava o poznanju** statuta + prospekta + poročil → sogl.
 - o **znesek**, ki ga plača ob vpisu
 - o **podpis** + preb. √ firma, sedež. + **podpis pooblaš. banke**
 - če **niso prevzete vse del.** (3 mesece):
 - o **ustanovitelji** še 15 dni, da **sami prevzamejo** ostale del.
 - o oglas vpisnikom za **dvig vplačanih zneskov** → dr. Ø

7. G.I.Z.: olajšati dejav. + izboljšati rezultate

- **pr. os.**
- **ni** potreben **osnov. kap.**
- pogod. o ustan.: notar. zapis
- **revizorji:** imenuje skupš. → nadz posl.

8. POVEZANE DR.:

- **vrste:** pr. samostojne dr. v medsebojnem razm.:
 - o 1 dr. z **večinskim deležem** v 2. (dr. v večinski lasti)
 - o 1 dr. odv. od 2. (obvladujoča dr.): **obvladovanje**= odločilen vpliv pri odločanju (vsili odločitev) → dovolj= **možnost**
 - **posr.:** kap. večina- ni nujno glas. večina
 - **neposr.:** status.pr. + dejan. okoliščine (npr. povezanost os.- veze)
 - o **koncern:** **enotno vodstvo** + **izvrševanje** obvladovanje (ni dovolj možnost)
 - **dejanski:** 1 dr. obvladuje 2. → cilj= interes koncerna (ne odv. dr.)
 - **pogod.:** dog. o enotnem vodstvu
 - **z razm. enakopr.:** medsebojno neodv. dr.
 - o 2 dr. **vzajemno kap. udeleženi:** obe dr. imata v 2. enak delež
 - o povezanost s **podj. pogod.:** dog. o delitvi dobička + glas. ...